

FOLYÓIRATOK SZEMLÉJE.

I.

HAZAI FOLYÓIRATOK.

Az **Egyetemes Philologiai Közlöny XXIII. évfolyama** 8. füzetében (1899 október) *Katona Lajos* az *Alphabetum Narrationum*-nak a budapesti egyetemi könyvtárban levő kéziratáról ír. *Heinrich Gusztáv* a *Robinsonádok* irodalmáról újabban megjelent dolgozatokat, *Kardos Albert* pedig a *Vásárhelyi Daloskönyvnek* *Ferenczi Zoltán*-féle kiadását ismerteti.

Az **Erdélyi Múzeum XVI. kötetének** 7. füzetében (1899 szeptember 15.) *Gyalui Farkastól* nekrológot közöl id. *Böhm Mihály*ról, az Erdélyi Múzeum könyvtárának nemrég elhunyt segédőréről. — A 8. füzetben (1899 október 15.) *Szadeczky Béla* ismerteti *Békefi Remignek* a sárospataki és debreczeni iskolák régi törvényeiről szóló dolgozatait.

Az **Grafikai Szemle IX. évfolyamának** 7. száma (1899 július) *Morelli Gusztáv*ról közöl méltató cikket, kisebb közleményeiben pedig a fővárosi nyomdász szakiskolával és a névjegy történetével foglalkozik. — A 8. számban (1899 augusztus) *Kner Izidor* nyomdásztól panaszkozó cikk olvasható a köteles példányokról szóló törvény ellen. s kisebb közlemény a *Löcsén 1656-ban* megjelent első magyar állatorvosi könyvről. — A 9. szám (1899 szeptember) az említett szakiskoláról, a jövő évi mainzi *Gutenberg jubileum*ról s egy *A* könyv című új magyar bibliografiai szaklap megindulásáról közöl rövidebb híreket. — A 10. szám (1899 október) közli a grafikai művészet újabb áramlatairól a *Könyvnyomdászok Szakkörében* tartandó előadássorozat tervrajzát, reprodukálja *Junius* cikkét *Misztótfalusi Kiss Miklós*ról s *Fritz Györgyét* a kőpapirosról. Kisebb közlemény olvasható a levelezőlap jubileumáról.

Mellékletként minden számhoz *Firtinger Károly* nyomdászattörténeti munkájából egy-egy félv van csatolva.

Az **Irodalomtörténeti Közlemények IX. évfolyamának** 4. füzete a következő tartalommal jelent meg: *Erdélyi Pál*, *Balassa Bálint* levelei. — *Bernáth Lajos*, *Protestáns iskoladrámák* (II. és befejező közlemény.) — *Császár Elemér*, *Horatius és Verseghy* (II. és befejező közlemény.) — Adattár: *Décsi Lajos*, *Adatok Pápai Páriz Ferenc* életéhez (II. és befejező közlemény.) — *Récsey Viktor*, *Kalászat* a pannouhalmi kéziratából. — *Latkóczy Mihály*, *Kazinczy Ferencné*, gróf *Török Sophie* folyamodása kölcsönért családi perben. — *Gyalui Ágost*, *Szilágyi István* levele *Arany János*ról. — Ismertetések, bírálatok: *Dr. Bartha József*, *A Toldi-monda* (ism. c.) — Irodalomtörténeti repertorium *Hellebrant Árpádtól*.

A Századok XXXIII. évfolyamának 7. füzetében (1899 szeptember 15.) Váczy János ismerteti Horvát Cyrillirodalom-történetét. — Mangold Lajos a hazai hírlapokban 1897 júniustól — 1898 júniusig megjelent magyar történelmi czikkek repertoriumát közli. — A 8. füzetben (1899 október 15.) Margalits Ede horvát-történelmi repertoriumából a tizenkettedik közlemény olvasható. Kisebb közlemények szólnak Székelyi Maylád Miklós 1642-iki czimeres doktori okleveléről és a veszprémi püspökség római oklevel-tárának első kötetéről.

II.

KÜLFÖLDI FOLYÓIRATOK.

Centralblatt für Bibliothekswesen. XVI. évfolyam 6—7. füzet (1899 június-július.) Maximilian Curtze, Eine Studienreise; Forschungen zur Geschichte der Geometrie im Mittelalter. — Joseph Förstemann, Felix König (Rex) Polyphemus, erster Bibliothekar des Herzogs Albrecht von Preussen. — Georg Steinhausen, Eine Universitätsbibliothek als Pfandleihinstitut (1686—1687.) — Recensionen und Anzeigen: P. Gabriel Meier, Catalogus codicum manuscriptorum qui in bibliotheca monasterii Einsidensis O. S. B. servantur (O. H.) Carl Junker, Oesterreichische Bibliographie (F. O. M.) D. H. Müller und Jul. v. Schlosser, Die Haggadah von Sarajevo; nebst einem Anhang von David Kaufmann (F. E.) O. Weise, Schrift- und Buchwesen in alter und neuer Zeit (M. Grolig.) Katalog der Bibliothek des k. k. Finanz-Ministeriums in Wien (Simon Laschitzer.) Enrico Mandarini, I codici manoscritti della biblioteca Oratoriana di Napoli (O. H.) — † Friedrich Leitschuh. † August Hackrodt (O. Hartwig.) — Preisaufgabe. — 8. füzet (1899 augusztus.) Max Ihm, Lateinische Papyri. — W. Voss, Kleinere Mittheilungen aus der Grossherzogl. Regierungsbibliothek zu Schwerin. — Otto Hupp, Ein Missale speciale Vorläufer des Psalters von 1457. — Adolf Schmidt, Das Missale speciale L. Rosenthals. — Recensionen und Anzeigen: Edmond Doutté, Bulletin bibliographique de l' Islam Maghribin (K. Volers.) W. Hudson and I. C. Tingey, Revised catalogue of the records of the city of Norwich, as arranged in the muniment room in the Castle museum (F. Liebermann.) Rudolf Klussmann, System. Verzeichniss der Abhandlungen, welche in den Schulschriften sämmtlicher an dem Programmatausche teilnehmenden Lehranstalten erschienen sind (Ernst Roth.) — 9. füzet (1899 szeptember.) Dr. Stübel, Zur Bibliographie der Geschichtswerke von Eytzing, Bor, Meteren und Strada. — Recensionen und Anzeigen: Carl Brockelmann, Geschichte der arabischen Litteratur (K. Vollers.) Verzeichniss der

Berliner Universitätschriften 1810—1885. (X. X.) Paul Heitz, Originalabdruck von Formschneider-Arbeiten des XVI., XVII. und XVIII. Jahrhunderts (W. L. S.) Konrad Häbler, Wallfahrtsbuch des Hermannus König von Vach und die Pilgerreisen der Deutschen nach Santiago de Compostella (O. H.) — 10. és 11. füzet (1899 október-november.) Emil *Ettlinger*, Studien über die Urprovenienzen von Handschriften der Grossherzoglichen Hof- und Landesbibliothek zu Karlsruhe. — Friderick J. *Teggart*, Caesar and the Alexandrian Library. — E. *Falk*, Zu E. Wellers Repertorium (Reformationslitteratur.) — A. *Avetta*, Prima contributo di notizie bibliografiche per una bibliografia dei codici mss. della Biblioteca Nazionale (gia Universitaria) di Torino. — *Kohfeldt*, Vermächtniss einer Handbücherei für unbemittelte Medizin-Studierende v. J. 1589. — Eb. *Nestle*, Ein nach Diktat arbeitender Drucker des XVI. Jahrhunderts. — Otto *Heinemann*, Die Editio princeps der Biographien des Bischofs Otto I. von Bamberg. — Anton *Schubert*, Zur Geschichte der Familie Waldvogel. — Graf v. *Rehbinder*, Die Neukatalogisierung der Bibliothek des Seminars für Orientalische Sprachen zu Berlin. — *Recensionen und Anzeigen*: Mark Lidzbarski, Handbuch der nordsemitischen Epigraphik nebst ausgewählten Inschriften (K. Vollers.) José Enrique Serrano, Reseña histórica en forma de diccionario de las imprentas que han existido en Valencia desde la introduccion del arte tipografico en España hasta el año 1868 (K. Haebler.) Father and Son; memoirs of Thomas Thomas and of Llewelyn Thomas; edited by Harriet Thomas (G. A. Crüwell.) Ernst Fabian, Über die Einführung des Buchdrucks in Zwickau (O. Clemen.) Hermann Ullrich, Robinson und Robinsonaden (O. H.) Garnett Rich., Essays in librarianship and bibliography (O. v. S.) F. L. Griffith, Hieratic Papyri from Kahun and Gurob (O. v. Schleinitz.)

Deutsche Litteraturzeitung. XX. évfolyam 23. szám. (1899 június 10.) V. *Jagić*, Veteris Testamenti Prophetarum Interpretatio istro-croatica saeculi XVI. (W. Vondrak.) — E. Doutte, Bulletin bibliographique de l' Islam maghribin (I. Goldziher.) — 26. szám (1899 július 1.) Ed. Frh. v. der *Goltz*, Eine textkritische Arbeit des 10., bzw. 6. Jahrhunderts (Philipp Meyer.) — 32. szám (1899 augusztus 12.) Friedr. *Müller*, Ueber den Ursprung der Gruzinschen Schrift (Oskar Mann.) — 34. szám (1899 augusztus 26.) Gustav *Baucalari*, Bibliothekskatalog des Museum Francisco-Carolinum in Linz a. D. (Sten Konow.) — 35. szám (1899 szeptember 2.) Moritz *Steinschneider*, Vorlesungen über die Kunde hebräischer Handschriften (M. Lidzbarski.) — 38. szám (1899 szeptember 16.) Leopold *Delisle*, Notice sur une »Summa Dictaminis« jadis conservée à Beauvais (Ad. Wrede.) — 42. szám (1899 október 21.) E. *Poirée* et G. *Lamouroux*, Les éléments d'une grande bibliothèque; Catalogue

abrégé de la Bibliothèque Sainte-Geneviève (A. Graesel) — Konrad Habler, Das Wallfahrtsbuch des Hermanns König von Vach und die Pilgerreisen der Deutschen nach Santiago de Compostela (F. Lauthert.)

La Bibliofilia. *I. kötet, 1 füzet* (1899 április.) Leo S. Olschki. Il nostro programma. — C. Lozzi, Cesare Vecellio e i suoi disegni e intagli per libri di costumi e di merletti. — Leo S. Olschki, Un volume con postille autografe ed inedite dell' umanista Sebastiano Serico. — *2. 3. szám* (1899 május-június.) Leo Olschki, L'esposizione Düreriana nel Gabinetto nazionale delle stampe in Roma. — C. Lozzi, Le antiche carte de ginoco. — Leo S. Olschki, La prima edizione de Valturio. — Fr. Milcke, Il primo libro stampato a Collio di Val Trompia. — *4. 5. szám* (1899 július-augusztus) Romolo Artioli, Francesco Bartolozzi e la sua opera nell' occasione della Quarta Esposizione del Gabinetto delle stampe a Roma.

Allandó rovatok: Domande. Rivista delle Riviste. Cataloghi librari. Vendite pubbliche. Notizie.

Revue des Bibliothèques. *IX. évfolyam 4—5. füzet* (1899 április-május.) Victor Mortet, Recherches sur l'emploi des termes βιβλιοθήκη, βιβλιοφύλαξ dans l'Égypte romaine. d'après la publication des papyrus de Berlin et de Vienne, suivies d'une note relative aux bibliothèques et archives d'Alexandrie. — Henri Cordier, Un incunable anglais conservé à Albi. — Émile Picot, Des Français qui ont écrit en italien au XVI^e siècle (folyt.) E. Blochet, Inventaire et description des miniatures des manuscrits orientaux conservés à la Bibliothèque nationale (folyt.) — Bibliographie: Albert Babeau, Grosley et les archives de Troyes (Léon Dorez.) Louis Morin, Recherches sur la fabrication des cartes à jouer à Troyes (Léon Dorez.) — Chronique des bibliothèques: Allemagne. France. Italie. — *6—8 füzet* (1899 junius—julius—augusztus.) P. Paul Cagin, Un manuscrit liturgique des Frères Prêcheurs antérieur aux réglemens d' Humbert de Romans. — Émile Picot, Des Français qui ont écrit en italien au XVI^e siècle (folyt.) — E. Blochet, Inventaire et description des miniatures des manuscrits orientaux conservés à la Bibliothèque Nationale (folyt.) — Chronique des bibliothèques: Allemagne. France. Italie.

Melléklet: H. Omont, Catalogue des manuscrits mexicains de la Bibliothèque Nationale (vége.) — I. — B. Martin, Inventaire méthodique des manuscrits conservés dans des bibliothèques privées de la région lyonnaise (második sorozat.)

Rivista delle Biblioteche e degli Archivi. *X. évfolyam 5. 6. szám.* Gentile Pagani, L' »Archivio storico« del Municipio di Milano. — Luigi Colini-Baldeschi, Documenti volgari maceratesi. — Demetrio Marci, Documenti per la storia della Romagna toscana. — Francesco Paolo Luiso, Ricerche cronologiche per un riordina-

mento dell' epistolario di A. Traversari. — *Rivista bibliografica*: Fed. Furchheim, *Bibliografica del Vesuvio* (Ernesto Palumbo.) 7.—8. szám. Eugenio Casanove, Nuovi documenti sulla famiglia di Dante. — P. Pietro Tacchi Venturi, Dei Mss. delle antiche biblioteche dei Gesuiti in Milano. — Demetrio Marzi, Documenti per la storia della Romana toscana. — Francesco Paolo Luiso, Ricerche cronologiche per un riordinamento dell' epistolario di A. Traversari. — *Rivista bibliografica*: G. Mazzatinti, *Gli Archivi della storia d' Italia* (Lodovico Frati.)

Allandó rovatok: *Notizie*. — *Bollettino della Società Bibliografica italiana*.

Zeitschrift für Bücherfreunde. *III. évfolyam 1. füzet* (1899 április.) Walter von zur Westen, *Der Künstlerische Buchumschlag*; Deutschland. — Hans Schulz, *Deutsche Zeitungen über den Sacco di Roma von 1527*. — Otto v. Schleinitz, *Aus dem Archiv und der Bibliothek von Holland-House*. — Klaus v. Rheden, *Ein Brandenburgisch-Preussisches Prachtwerk*. — Kritik: F. Brümmer, *Lexicon der deutschen Dichter und Prosaisten des neunzehnten Jahrhunderts* (Dr. Ludv. Fränkel.) K. Walter, *Bismarck in der Karikatur* (—bl—). Hans Kraemer, *Das XIX. Jahrhundert in Wort und Bild* (W. Brehm.) H. G. Ströhl, *Heraldischer Atlas*. (K. E. Graf zu Leiningen-Westerburg.) F. Haufstaengl, *Die Meisterwerke der Königl. Aelteren Pinakothek in München*; 230 Kunstdrucke (Theod. Goebel.) — *Mittheilungen*: *Neue Bucheinbände* (—t.) — 2—3. füzet (1899 május-június.) Anton Schlossar, *Taschenbücher und Almanache zu Anfang unseres Jahrhunderts. I. Deutschland*. — E. Thiele, *Lutherhandschriften von 1523—1544*. — Rudolf Beer, *Zwei Prachtwerke zu dem Regierungsjubileum des Kaisers Franz Josef I.* — Hugo Hayn, *Bibliographie der Bücher mit fingierten Titeln*. — Ludwig Geiger, *Neues von, an und über Jean Paul*. — W. Fabricius, *Die ältesten gedruckten Quellen zur Geschichte des deutschen Studententums II. Nochmals das Manuale scholarium. Die Depositionslitteratur*. — Felix Priebatsch, *Märkische Bibliotheken im Mittelalter*. — Kritik: Wilh. Fabricius, *Die deutschen Corps* (R. v. B.) Moriz Ehrlich, *Goethe und Schiller* (G. Wagner.) *The catalogue of Drawings by British Artists and of Artists of Foreign working in Great Britain* (O. v. S.) Heinrichs *Halbjahrskatalog* (M. Grolig.) Arthur Kleinschmidt *Drei Jahrhunderte russischer Geschichte* (M. Grolig.) C. Kampmann, *Die Graphischen Künste* (I. Loubier.) Carl Rosner, *Das deutsche Zimmer im XIX. Jahrhundert* (L.) *Mittheilungen*: *Übertriebener Bücherluxus* (Victor Ottmann.) *Die Vatikanische Bibliothek. Die rheinischen, besonders die Kölner unedierten Bilderhandschriften* (G. Hölscher.) — *Meinungsaustausch*: *Zur Casanova-Bibliographie* (Victor Ottmann.) *Zur Bibliographie der Päpstin Johanna* (R. Arnold.) — *Buchausstattung*:

Melchior Lechter, Der Schatz der Armen von Maurice Maeterlinck (Ernst Schur.) »Gesellschaft« (—f.) — 4. füzet (1899 július.)
 Otto Zaretsky, Die Kölner Bücher-Illustration im XV. u. XVI. Jahrhundert. — Heinrich Meisnev, Seltene Bücher. Franz Stock, Der Codex flateyensis (die Flateyar-bók). — Rudolf Kautzsch, Von der internationalen Ausstellung für neuzeitige Buchausstattung im Kaiser Wilhelm-Museum zu Krefeld. — Fedor v. Zobeltitz, Neue Prachtwerke: Edv. Leisching, Der Wiener Kongress; Hans Meyer, Das deutsche Volksthum; Die vier Evangelien. — Kritik: Edgar Steiger, Das Werden des neuen Dramas; Eugen Zabels, Zur modernen Dramaturgie; Adolf Bartel, Deutsche Dichtung der Gegenwart (G. M.) R. Forrer, Die Kunst des Zeugdrucks vom Mittelalter bis zur Empirzeit (W. L. Schreiber.) Adriano Capelli, Dizionario di abbreviature latine ed italiane; Carl Wessely, Schrifttafeln zur älteren lateinischen Palaeographie (Dr. Rud. Beer.) Ed. Grisebach, G. C. Lichtenbergs Briefe an Dieterich 1770—1798. (v. Z.) Albert Freybe, Comedie von dem frommen Gottfrüchtigen vnd gehorsamen Issac des Joachim Schlu von 1606 (—b—) Gedenkbuch an Oberzell (—z.) — Buchausstattung: Bierbaum-Weiss, Gugeline (—z.) Avenarius-Cissarz, Wandern und Werden, Stimmen und Bilder; Hart-Fidus, Triumph des Lebens; Hart-Kaspari, Der neue Gott; Bölsche-Müller-Schönefeld, Liebesleben in der Natur; Jacobsen-Vogeler, Frau Marie Grubbe (E. Schur.) Jacobowszky-Hendrich, Loki (—r.) Collinsche Ornamente (—g.) — 5—6. füzet (1899 augusztus-september.) Emanuel Kann, Lithographica I. — Eugen Wolff, Inwieweit rührt »Die Familie Schroffenstein« von Kleist her? II. — Kurt Mertens, Moderne deutsche Plakate. — Hugo Oswald, Die Gelegenheitsschriften zu Goethes hundertstem Geburtstage. — Klaus von Rheden, Aus Goethes Jugendzeit. — Theodor Goebel, Das österreichische Kronprinzenwerk. — Ludw. Kaemmerer, Ars moriendi rediviva. — K. E. Graf zu Leiningen-Westerburg, Ein genealogisches Prachtwerk. — Otto von Schleinitz, Zur Shakespeare-Forschung. — Kritik: F. Lippmann, Kupferstiche u. Holzschnitte alter Meister (Theod. Goebel.) Pan IV. 4. (Z.) Frederic Lord Leighton (Dr. A. Gans.) F. Knapp, Pierro di Cosimo; J. Springer, Adriaen von Ostade; H. A. Schmid, Arnold Böcklin; L. Hofmann, Skizzen und Buchschmuck (Joh. Hagen.) Geschichte der Wiener Universität (M. Grolig.) O. Weise, Schrift- u. Buchwesen in alter und neuer Zeit (J. Loubier.) — Meinungs-austausch: Eine Anregung für die Herren Antiquare (Victor Otmann.)